

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесым
гээтхалэм
къыщегъэжьагъезу къыдэкы

№ 192 (21205)

2016-рэ ильэс

Гъубдж
Чъэпьюогъум и 11

къыхэтутыгъэхэр ыкчи
нэмэйк къэбэрхэр
тисайт ижүүлгөтээтийн
WWW.ADYGOVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Сомэ миллиард 16-м ехъу зытефэрэ зээгъыныгъэхэм акъэтхагъэх

Я XV-рэ Дунээ инвестиционнэ форумэу «Шъачэ-2016-рэ» зыфиорэр йоныгъом и 29-м къыщегъэжьагъезу чъэпьюогъум и 2-м нэс Шъачэ щыкъуагъ. Хабзэ зэрэхъугъэу, мы Ioftxhabzэм Адыгеир чанеу хэлжэвагъ. Адыгэ Республикэм и Лышшхъэу Тхъакуущынэ Аслъан пшъэрлыгу къафишыгъэм диштэу, республикэм илъыкю купэу АР-м экономикэ хэхъоныгъэмкэ ыкчи сатуумкэ иминистрэу Лыхэсэ Махъмудэ зипащэм тишиольтыр инвестиционнэ амалэу Iekelxхэр мы форумым къыщигъэлъэгъуагъ. Хэбзэгъеуцу, гъецекъекло хабзэм икъулыкъухэм ялъыклохэр, муниципальнэ образованиехэм япащэхэр, бизнесым хэшагъэхэр ащ хэхъагъэх.

Мыш фэдэ форумхэм ахээ лэжъэгъэнэм, ахьщэ хэлхъяа нымкэ реструктурээр хэлжээ, — elo Тхъакуущынэ Аслъан.

Сомэ миллиард 35,7-м ехъу зытефэрэ инвестиционнэ пред-

румэ Шъачэ щыкъорэм 2007-рэ ильесым щыублагъэу тыхэлажэ, — elo Тхъакуущынэ Аслъан.

Сомэ миллиард 35,7-м ехъу зытефэрэ инвестиционнэ пред-

ложении 7 мыгъэ республикэм форумым къырихъылагъ. Джаш фэдэу инвестиционнэ площадкэ 64-рэ ыгъэпсыгъ. Регионым икономикэ ильэнэко шъхъаэхэм проектхэр афэ-

гъэхъыгъагъэх: агропромышленэ комплексыр, энергетикэр ыкчи зеклоныр.

Республикэр инвестициихэмкэ джыри нахь хэлжээ, — elo Тхъакуущынэ Аслъан. Адьгейим икъигъэ лыкю купыр къытегущылагъ.

Сомэ миллиард 16,4-рэ зытефэрэ зээгъыныгъи 7-мэ Адыгейимрэ инвесторхэмрэ акъэтхагъэх. Ахэр гъецекъагъэхэ зыхъукэлофшэпэ чылгээ 820-рэ фэдиз къызэуахьшт, бюджетхэм арыхъэрэ хэбзэлахъэм ахэхъошт.

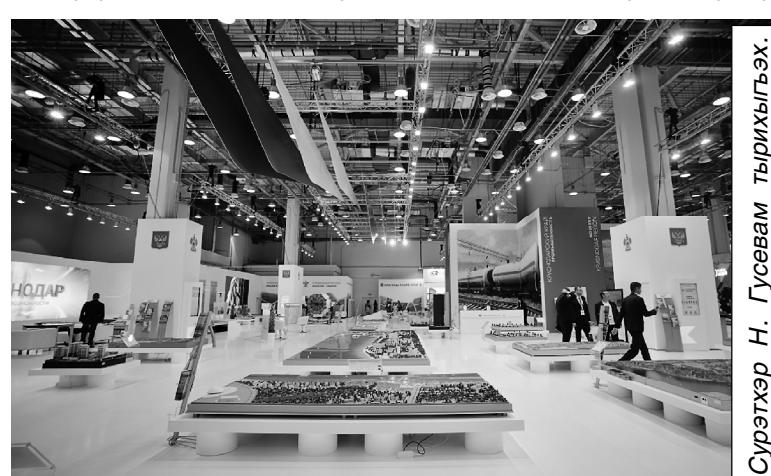
Зээгъыныгъэ зыдашыгъэ комплексиехэм ашыщых: пшъэдээкъыжэхэр ахырэмкэ гъунэнкэ гъэнэфагъэ зилэ обществэхэу «ЭКО-ЭНЕРГИЯ», «Ромекс-Кубань», «Агроцентр «Южный», «Адыгейская ГЭС», лахъзэхэль

обществэу «ОТЭК» зыфиохэрээр. Ащ нэмэйк автономнэ коммерцием емгэхгээ организациехэми адэгүшүагъэх, ащ къыкъелтыклоу Ioф зэрээдашээштэйн фэгэхъыгъэ зээгъыныгъэхэр зэдашыгъэх.

Республикэм Ioф щызышлээрэ инвесторхэм зэрифэшүушаешу зерэлжийнхээрээр, ялофшэнкэ ахэм фэгээктэнхэр зэрафашыгъэхэр къыхэгъээши министрэу Лыхэсэ Махъмудэ.

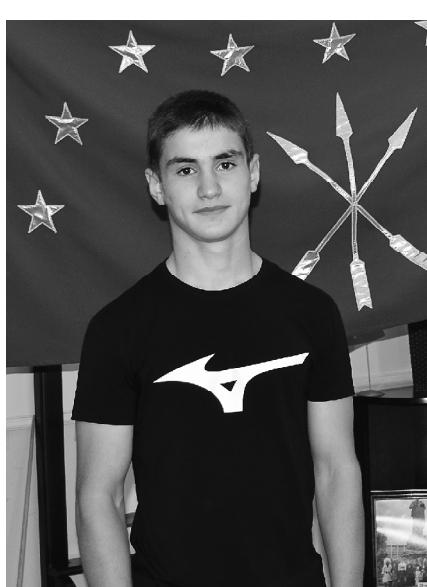
2007-рэ ильесым къыщублагъэу республикэм имылъку шъхъаэ сомэ миллиарди 147-рэ хүрэе инвестициихэр къыхалхъагъэх. Экономикэм хэхъоныгъэхэр ышынхэмкэ амалшыоу ѿйт инвестициихэр нахьыбэ шыгъэнхэр Адыгейим ипашхэм пшъэрлыгъэ шъхъаэу зыфагъэуцжы.

ТХАРКЬОХЬО Адам.

Сурэгч Н. Гусевам тырихъгъэх.

САМБО

Щытхъур къытфехы

Телефонкэ къатыгъ. Дунаим иныбжыкъиэхэм самбэмкэ язэнэкъокъу Румынием икъалэу Бухарест щыкъуагъ. Урысыем ихэшыпкыгъэ командэ хэтэу Цыкъу Рэмэзанэ зэлжэгъухэм ахэлжэвагъ. 1999-рэ ильесым ыкчи аш ыуж къэхъугъэхэр зэбэнэгъэх.

Адыгэ Республикэм самбэмкэ икъэлэцкыкъу-ныбжыкъэ спорт еджаплэ зыщызыгъэсэрэ нарт шъаор килограмм 52-м нэс къэзыщчирэмэ янэкъокъугъ. Бэнэгъухэм яланэрэ чылгээр къащидих, тыжын медалыр къыфагъэшьошагъ.

Цыкъу Рэмэзанэ Адыгэкъалэ щапуу, тренер-къэлэгъаджэр Шъэумэн Байзат. Р. Цыкъум имедальхэм ахигъэхонэу, Адыгэ Республикэм иштихъу спортышом нахь лягагу щилэтийнэу фэтэло.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

МЭКЪЭГЪЕІУ

Ныбджэгъу лъапшэхэр!

Фэгъэктэнхэгъэ зиЛэ
къэтхэгъу уахътэр къэблагъэ.

Чъэпьюогъум и 13-м къыщегъэжьагъезу и 23-м нэс фэгъэктэнхэгъэ зиЛэ къэтхэгъу уахътэу Урысыем и Почтэрэ гъэзэтэу «Адыгэ макъэмрэ» зэхажагъээр клошт. А мэфипшым мэзих къэтхапкээр къеъихышт ыкчи мыш фэдэ уасэхэмкэ лъэпкэ гъэзэтэйм шъукъэтхэн шъульэкъышт:

тхъамафэм 5 къыдэкъырэ гъэзэтэу 52161-рэ индекс зиЛэ
— сомэ 591-рэ чапыч 39-кэ;
заом ыкчи Ioфшэндэг яветеранхэм апае 52162-рэ индекс зиЛэ — сомэ 574-рэ чапыч 18-кэ.

Ныбджэгъу лъапшэхэр!
Къызфэжьугъэфед а уахътэр, шъукълатх лъэпкэ гъэзэтэйм!

 ПЕНСИЕХЭМКІЭ ФОНДЫМ КҮЕТЫ

ПЧЪЭ ЗЭЛХҮХҮГҮЭМ И МАФЭ АФЫЗЭХЭТЩЭГҮАГЬ

Пенсие гъэсэнүгъэ ягъэгъотыгъэним имэфэ Зэйкіэу Урысыем щыкIуагъэм тегъэпсыкIыгъэу Пенсиехэмкіэ фондым и ГъэлорышапIэу Тэхъутэмькье районым щыIэм пчъэ зэлхүхүгүэм и Мафэ джырэблагъэ щыкIуагъ.

Мыш къеблэгъагъэх къудажу Тэхъутэмькьеа дэт гурыт еджапIэу N 1-м икэлэдэжаклохэр.

ГъэлорышапIэм испециалистхэм кіэлэеджаклохэр тиошланлэ кыышырашщэкыгъэх, зекіери арагъэльэгъу, тиошлан зэрэзхэцгээ шыклем, специалистхэм амалеу ялхэм ашагъэгъозагъэх. Ашыуж пенсие гъэсэнүгъэм ехыллэгъэ урокеу зэхащагъэм тегъэпсыкIыгъэу пенсиехэм яхыллагъэу ныбжыкIэхэм ашлэн фэе пстэур къафалотагъ, аныбж кызыскэ пенсиеу къаратыщтыр нахыбэ шыгъэним фэш а тофим лыппльэгъэнир нахь пасеу егъэ-

жъэгъэн зэрэфаер, пенсиер нахыбэ шыгъэним фэш «лэжэлэпкіэ къабзэм» мэхъанеу илэр агурагъэуагъ.

Кіэлэеджаклохэм ашогъашэгъоньгъэх джырэ пенсие системэр зэрэгъэпсыгъэ шыкIер, хэбзэгъэуцугъэхэм агъенэфэрэ шапхъэхэр ыкIи бэмэ къакIеупчагъях.

Икэухым къэлгъэн фэе тызыхэт ильэсир екыфэкэз пенсие гъэсэнүгъэм ехыллэгъэ лекциихэр тирайон зэрэшччлэгъэктотшхэр.

АЦУМЫЖЬ Аминэт.

Пенсиехэмкіэ фондым и ГъэлорышапIэу Тэхъутэмькье районым щыIэм илашэ игудаз.

ракIэу гъэпсыгъэ ыкIи бзэ гурьиогъошукIэ тхыгъэ тхылым къеуатэх цыфхэм пенсие афэгъэуцугъэним, ятыгъэним пыль шапхъэхэу хэбзэгъэуцугъэхэм агъенафхэрэр. Тызыхэт ильэсир ыкIем нэсыфэкэз пенсие гъэсэнүгъэм ехыллэгъэ урокхэр районим ит еджэпIэ пстэуми ашыклоштых.

Сергей СЕЛИХОВ.

Пенсиехэмкіэ фондым и ГъэлорышапIэу Мыекъопэ районым щыIэм илашэ игудаз.

КІЭЛЭЕДЖАКОХЭР ТИХЬАКЛАГЪЭХ

НыбжыкIэхэм пенсие гъэсэнүгъэ ягъэгъотыгъэним имэфэ Зэйкіэу зэрэ Урысыеу щыкIуагъэм тегъэпсыкIыгъэу, Пенсиехэмкіэ фондым и ГъэлорышапIэу Мыекъопэ районым щыIэм пчъэ зэлхүхүгүэм и Мафэ щызэхэтщэгъагъ. Мы мафэм ГъэлорышапIэм ихъакIагъ поселку Тульскэм дэт гурыт еджапIэу N 1-м икэлэдэжакло куп.

Кіэлэеджаклохэм апашхъэ фондым и ГъэлорышапIэу илашэ юкIи Лыххуре Александре ве-

домствэм иошлан зэрэзхэшагъэр, аш цыфхэм афиғэцкіэрэ фэто-фашлэхэр къафиолагъэх, кіэлэеджаклохэм яупчIэхэм джуапхэр аритыжъигъэх. Аш ылж кіэлэеджаклохэр къетщэкIыгъэх, ГъэлорышапIэр зычIэт унэу ильэскэ узекIэлэбэжкэм атыгъэр непэрэ лъэхъаным ишапхъэхэм адитшэу зэрэгъэпсыгъэр, иошлэпчылэхэр агъецкіэрэ иошлэным тегъэпсыкIыгъэу «зэрэуэ-

шыгъэхэр», сэкватныгъэ зиэ цыфхэу кытэуаллэхэрэм алае ифешшошэ дэклояллэхэр илэхэу псэуальэр зэрэгъэпсыгъэр ядгэлэгъэгъу.

Мы мафэм зекIэмки кіэлэеджакло 68-рэ тихъакIагъ. ЗэлукIэгүм икэухым зекIэ кіэлэеджаклохэм яттыг Урысыем Пенсиехэмкіэ ифонд къидигъэкIыгъэ тхылъэу «Все о будущей пенсии: для учебы и жизни» зыфиорэр. Кіэ-

Адыгейим иэнергетикхэр къимафэм фэхъазырых

ХъызметшапIэу «Кубаньэнерго» зыфиорэм электичествэр нахыбэу зыщаагъэфедэрэ 2016 — 2017-рэ бжыххэ-къимэфэ лъэхъаным зэрэфхэзьырыр къуушыхъатыжыгъ. Регионалым иэнергетикхэ комплекс унэхэр агъэфабэхэу заублэрэ шалъэу къэблагъэрэ зэрэфхэзьырыр зыупльэгъу комиссиям джащ фэдэ унашьо ышыгъ.

Комиссиям хэтыгъэх Урысыем и Минэнерго, Ростехнадзорым, «Россетым», ТЭК-мкэ юкIи ЖКХ-мкэ Краснодар краим и Министерствэ, Урысыем и МЧС и ГъэлорышапIэу Краснодар краим щыIэм, Пышэ РДУ-м ялтыклохэр.

2016 — 2017-рэ ильэс иошлэгъум зэрэфхэзьырым ехыллэгъэ паспорт генеральне директорым игуадзэу, «Кубаньэнергом» инженер шхыхаэу Дмитрий Рязанцевым къыри-тигъ къералыгъо энергетикхэ комплексуунымкіэ ГъэлорышапIэм

(Ростехнадзорым) илашэу, комиссиям итхаматэу Борис Степановым.

Адыгейим иэнергетикхэ комплекс 2016 — 2017-рэ бжыххэ-къимэфэ лъэхъаным зэрэфхэзьырыр ултэгкIуагъэним тегъэпсыкIыгъэу комиссиям хэтхэр ашылагъэх «Кубаньэнергом» и Адыгэ ыкIи Краснодар къутамэхэм яэнергообъект заулэ. Ахэм аупльэгъу аварийнэ іэпэчэгъанэр икуу фэдизэу зэрэхъазырыгъэр, джащ фэдэу хэлжэагъэх Адыгэ электрическэ сетьхэм яэлектрорыкIуа-

пэхэм зэшыкконыгъэхэр ашыдэгъэзьыжыгъэнхэм ехыллэгъэ тренировкэу зэхащэгъагъэм. Аш икэуххэм комиссиям осечшо афишыгъ, къимафэм Къыблэ шьольтырым къышыхъун ылъэкышт авариехэр дэгъэзьыжыгъэнхэм энергетикхэр зэрэфхэзьырыхэр хигъэунэфыгъигъ.

Борис Степановым зэрэхигъэунэфыгъигъэмкэ, зекIэ агъянэфэгъе иошыгъохэр иплэлэм ехууллэу агъецкіэжхи, бжыххэ-къимэфэ иошлэгъу палъэм дэгъо зэрэфхэзьырыхэр «Кубаньэнергом» иофишигъэм къагъэшьыпкээжыгъ.

2016-рэ ильэсир къызихъагъэм къышыгъуягъэу «Кубань-

энергом» испециалистхэм напряжениеу 35 — 110-рэ киловольт зиэ подстанции 7-мэ ыкIи трасформатор подстанции 63-мэ, электичествэр зэрэхирэ линие километрэ 270-мэ иошлан зэхэубытагъэхэр ашагъэцкIагъэх, электичествэр зэрэхирэ линиехэр зыщипхырыкIхэрэ чылгэхэу гектари 134-рэ агъэхбэагъ.

Ильэсир къызихъагъэм къышыгъуягъэу бжыххэ-къимэфэ лъэхъаныр дэгъо зэпчыгъэним изыфэхъазырын ехыллэгъэ тренировкэ мини 8-м еху энергетикхэм зэхащэгъагъ. ЧыIэм гъучычхэм апишыхъэгъэ мылыр гъэжкугъэним ыкIи волтышхо зиэ линие-

хэр шыблэм щуухъумэгъэнхэм япхыгъе иошыгъохэмкэ зэрээхэлхээ шыкIэхэр аупльэгъуягъ.

Аварийнэ іэпэчэгъанэм проценти 100-м нэсэу ухъазырынгъэ ил. Анахьэу аналэ зыттырагъэтигъэхэр электичествэр къэзитыщт іэпэчэгъэнэ къэлорышапIэхэр арих. Джащ фэдэу штатым темльтыгъе иошыгъохэр къызыкокIхээ, ахэр дэгъэзьыжыгъэнхэм фэгъэзгэшт аварийнэ мобилни бригадэхэр икуу фэдизэу агъэнэфагъэх. Ахэм агъэфедэшт іэдэ-уадэхэри икуу яэх.

«Кубаньэнергом»
ипресс-къулыкъу.

ТХЫЛЪЫКІ

САБЫИХЭМ НЫБДЖЭГЬУ АФЭХЪУГЬ

Сабыим ипIун Иоф псынкIэп. Джары адыгэмэ зыкIауагъери: «Щыфыр зыпIурэм цыф пIупкIэ хэкIы». Ау, сид фэдизэу къинми, кIэлэццыкIур гьогу тэрэз тырищэнэыр, цыфыгъэр ишапхъеу ыгъэсэнэыр лъэпкъым ишшьериль шхъяI. А Иофыгъо иним фэIорышIэ Хъакъунэ Заремэ итхылъеу «Ныбджэгъу къысфэхъу» зыфиIоу мы ильесым къыдекIыгъэр.

Заремэ Адыгэ къера-
тигъо университэтир къи-
ухыгъ. Ильэс 23-рэ хъу-
гъэу журналистэу IoфешIэ, аш дыкIыгъоу ыгу-
кIэ пэблэгъэ тхэним ила-
хьышу хешыхъэ. Лите-
ратурэр зикIасэхэм За-
ремэ ыцэ языгъашагъэ-
хэр усэхэр, усэкэз тхыгъэ
рассказхэр, ордхэр, бас-
нэхэр, къебар щхэнхэр
зыдэт итхылъхуу «Розе-
пльтиж», «Гум итхыпхъэ-
хэр», «Шулъэгъум ихы-
орхэр», «Тызегъусэу ты-
жкугъэш», зыфиIохэр
ары. Непэ нэуласэ шъузы-
фэтшы тшоигъор тхакъом
иатфэнэрэ тхыль. Ар
еджапIэм чIемыхъэгъэ
сабый цыкIухэм, кIэ-
ллэеджакIохэм атегъе-
псыхъагь.

Тхыльир шхъехэмкIэ
зэтэутыгъ. Шхъэ пэпч
темэ гъенефахъэ ил. Аш
сабыим изэхаше хахъо-
фезыгъашIэ ыкIи иду-
нэегурыуакIэ зыкыз-
луюзгъэхэу, сабыигъом

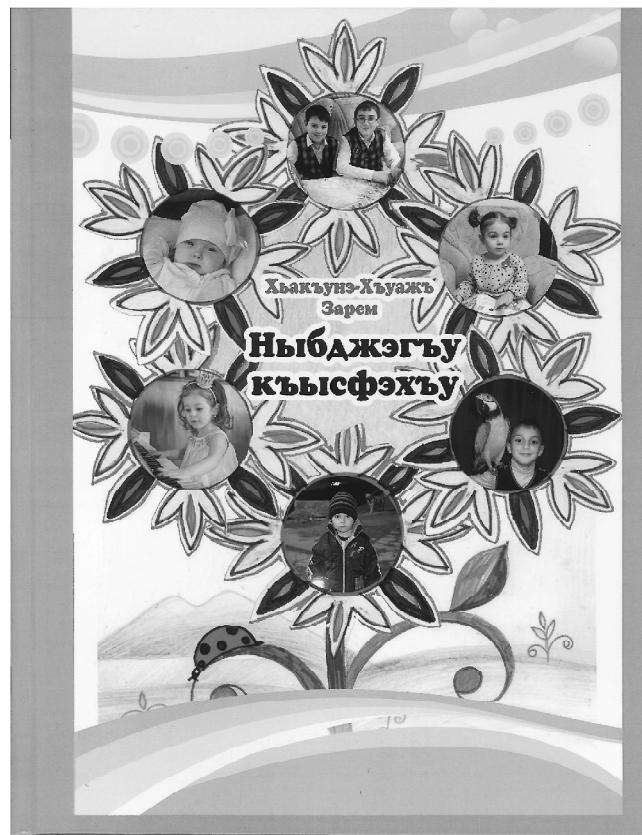
итхъягъо, тъкъезыуцухъэ-
ре чыюпсым идэхахъэ,
псэушхъехэм ягъэпсыкIэ,
адыгэ шэн-хабзэхэм язе-
хъан пыль Ioфыгъохъ-
ыкIи аш анэмыхъи лъэн-
къуабэр авторым къызы-
шиэтырэ усэ 400-м ехъу
дэбгъотэн пльэкъишт. Усэ-
хэм анэмыхъи поэмий-
блырэ баснэ 28-мэ тхы-
лымы чыпIэ гъенефагъэ-
шуюбтыгъ. Ахэр гъашэ-
гъонхэу, узыгъаша, узы-
гъэгупшысэрэ, узыгъэс-
ре ушьый үшыгъэр ах-
льеу гъэпсыгъэх.

«Ныбджэгъу къысфэхъу» зыцэ тхыльим къы-
дехъэгъэ пстэури адыгэ-
пльэпк плюныгъэр гъэльэ-
шыгъэним фэфорышIэ.
Арышъ, тхыльир кIэлэ-
ццыкIу ыгъыпIэхэм, ублэ-
пIэ классхэм Ioф ашы-
зышIэхэрэм ыкIи ахэм
ащеджакIохэрэм ыпIыгъу-
шы афэхъущт. Ау сабий-
хэмрэ ахэм япIун пыль-
хэмрэ ямызакъоу, мы
тхыльим ны-тыхъэри ыгъэ-

гушоштых. Сыда пIомэ
еджэн зымыльэкIыре са-
быихъэм ягувшысэ ихэ-
гъехъон фэорышIэу сэ-
льтигъ. Хъакъунэ Заремэ
итхыль къыгъэлъэ-
гъорэ сабыйхъеу ильес-
ильеситу зыныбжъ къо-
дыехэм джэгольэ зэфэ-
шхъафхэм ацIэ ашэ,
аьзэорышIэх, ахэр губзы-
гъэх, гукъабзэх, үшых,
орышIэх, нэфэрых.

Заремэ адыгэ джэгу-
кIэхэр кIэлэццыкIухэм зэ-
рякIасэхэр къыдилытэ-
зэ, ахэм афэгъэхъыгъеу
тхыльим къыдигъэхъафхэр
макIэп. Инхэп, нахы-
бэрэмкIэ лъапсэу ялери
лъэпкыим бэшлагъеу къы-
декIокIыре джэгукIэхэр
арых, къызэргицэнэфэрэ
шыкIем Заремэ икIолэ-
кIэ-гъэпсыкIэ гъэшIэгъон-
хэр къыфигъотыгъэх. КIэ-
ллэццыкIухэм къагурыо-
ным, зыIэпишэнхэм тэ-
гъэпсихъэгъэ жабзекIэ
ытхыгъэх. АшкIэ щысэ-
шоу щыт тхыльир къы-
зэузыхъирэ усэу «Къан-
гъэбыль» зыцээр:

**Къангъэбыль,
къангъэбыль,
Ущымытэу
зыгъэбыль,
ТешIэ пстэури
къангъэбыль,
Зямгъэльэгъу,
укуыслымыппI,
УздэшыIэр
къамыгъашI,**

Анахъ чъэрир зэтэгъашI

ЛъытакIэ ябгъашIэ
пшоигохъомэ, усэу тхыльим
дэтыр бэдэд. Мыхэр са-
быихъэм язэхэшыкI, ягу-
льтигъ ахэгъэхъогъэ-
ным фэорышIэх. Гуши-
Iэм пае, «Пшым зы хэ-
пхымэ» зыфиIорэ усэр
уисабыл псынкIеу лъы-
такIэ ебгъешIэн угу
хэльмэ, ыпIыгъушу
хуьшт:

**Пшым зы хэпхымэ,
Бгъу къэнэжы,
Пшошы мыхъумэ,
Къэлъытэжь.
Пшым тIу хэпхымэ,
И къытфэнэ,
Пфызэхъымэ,
Улэбланэ.**

Джыри зы темэ шхъа-
Iэу ны-тыхъэм ыпIыгъу
афэхъущт «Дахэ тиду-
най» зыфиIорэ шхъэр
зилэр ары. Мыхэр хэхъэгъэ
усэхэр нахыбжуу ильэ-
сым иуахтэхэм афэгъэ-
хыгъ, янэшанхэр къа-
хьшт:

Иуатэх. КIэлэццыкIухэм
ахэр псынкIеу агу ра-
убытэн альэкъыщт.

Къыхэбгъещын тэфэ
джыри зы темэ инэу
«Ахэр зэрэгъэшIэгъон-
хэр» зыцIэр. Мыхэр хэ-
хъэр усэхэр пшоушихъэ
цикIухэм афэгъэхъыгъ,
ахэм уакыпкырыкIы-
зэ, пшоушихъэхэр зыф-
дэхэр, макIеу къапы-
лукIырэр, ятеплэкIэ,
яшэнкIэ сабыйхъэм ябгъе-
шIэнхэ пльэкъыщт.

«Ioф тымышIеу ти-
шысышьурэп» зыфиIорэ
шхъэми унаэ төодээ.
Мыхэр хэхъэр усэхэм сэ-
нэхьят зэфэшьхъафхэр
зыфэдэхэр, ахэм Ioфи-
гъоу апьльхэр усакъом
къащечуатэ. ГушиIэм пае,
IoвшIэн цыкIухэр агъэ-
цэкIэнхэм имамхэр са-
быихъэм алэкIегъаш «Зы-
сэгъасе пхъашIэ ыазэу»
зыфиIорэ усэм:

**Сэ сэлхъашIэ,
ЗэсэгъашI**

**ПхъэнтIэкIу шыкIэ,
ШыпкIэ, псынкIэ.
Аш лъэкъуиплIыр
ЧIэсэулIэ,
Сэ ышхъитлIур
Ioф фэгүйтIоп.**

Мыщ фэдэ усэхэм
үяджэ зыхъукIэ, шIэны-
гээ сабыйхъэм хахын
альэкъыщтыр зэрэмыма-
кIэр къыбгурэло. ГъэшIэ-
гъонэу къыхэдгъэшыгъэр
тхыльим цIэу Заремэ
фишыгъэр ары. Мыщ узе-
джехэкIэ, усакъом тхыльир
зэхигъэу зэхъум ыгу
ильыгъэр псынкIеу нафэ
къэхьу: «ныбджэгъу къыс-
фэхъу» зыфиIорэ джэп-
салъэм кIэлэццыкIухэм
IэпIыгъэту-ныбджэгъу аш
зызерафиIшI шIонгъор
къыбгурегъяло.

Усэхэм, баснэхэм, по-
эмехэм анэмыхъи зыгъи-
ри зигугуу къэтшы тшои-
гъор тхыльим сабый цы-
кIухэм ясурэт тэхъгъэхэр
Хъакъунэ Заремэ къызэ-
редигъэхъафхэр ары. Тхы-
льир ахэм къагъэдахэ,
къагъэшушIэ. Еджэн зы-
мыльэкъыщт сабый цы-
кIухэр ахэм ашыгушу-
кIыщтых.

КIэкIэу къэплон хъумэ,
тхыльим анахъ узыIэпIи-
щту хэлъыр къыдэхъэгъэ
усэхэри, баснэхэри, по-
эмехэри гуриохъошухъу,
зэгъэшIэгъошухъу, бээ
зэгъэкIуькIэ зэрэхъы-
хэр ары. Мыхэм са-
быихъэм ягувшысэ къа-
гъэущыщт, ныбжъ гъэнэ-
фагъэ зиэ кIэлэццыкIухэм
анахъ ашIогъашIон тэ-
мэхэр ариххэш зыфэ-
гъэхъэхъэр. А зэпстэур
къыдэлтытээ, мыщ фэдэ
тхыль шIагъо Хъакъунэ
Заремэ къызэредигъэ-
кIыгъэм пае «тхыауегъэ-
псеу» етэло, тхылькIеу
мэлээ мафэ ыдзынэу,
тхыльеджэ чаныбэ ыгъо-
тынэу фэтэо.

БЭРЭКЭЕ Марин.
Адыгэ къэралыгъо
университетим исту-
дентк.

Гъэзетеджэм иеплъыкI

Мылъкумрэ ахъщэмрэ якIодылIагъэх

**Тиадыгэ лъэпк пшыгъашIэм, ихабзэхэм ядэхагъэ ари-
гушыIэхэу егъашIэм тыкъырэкIо. А шэн-хабзэхэм
яхъыIагъэхэр тильэпк гъэзетэу «Адыгэ макъэм»
инэкIубгъохэм къарыхъэхэу бэрэ къыхэкIы. Непэ
сызыгъэгумэкIеу къасIо сшIоигъор телевизорым
къыгъэльэгъэрэ тхъамыкIагъохэр ары.**

БэмышIэу телевизорым ика-
наххэм ашыщ къыгъэльэгъуаф-
бзылъфыгъэ горэ тучаным
зычахъэм, коляскэу кIэлэццы-
кIур зэрэлтигъэм къемыкIол-
эжъэу къытхууни, эзгъэбылы-
жъуа. Джаш фэдэу пльэгъу-
щтыр бэ, сабый цынэ цыкIур
хэкIхэр зэрэлтигъэрэ тхъамы-
хыжъы. Зисабый зыукIыжъ-
хэрэри, унэм машIор къыш-
тэу истыхъэхъэрэи къахэкIы.
Ахэр зэкIэ непэрэ щылакIэм
къызыдхыгъэхэм ашыщхэу
бэмэ альтигъ. Анахъеу зигугуу
къэсшы сшIоигъор сабыйхъеу
ны-тыхъэм къычадзыгъыхъэрэ,
анэ къызылгъэлэгъэ мафэм къы-

щегъэжъагъэу ным илэшIуа-
зэхээзышIагъэу, сымэджец-
хэмрэ кIэлэццыкIу унэхэмрэ
ащаыгъхэм япIыгъэ зэрэх-
хъорэр ары. Етлани аш нахь
Ioфижъыр, euцолIэгъуау щыт-
ми, аш фэдэ сабыйхэм адь-
гэ кIэлэццыкIухэрэ къахаф-
хэу зэрэхъуафхэр ары. Аш игуу
къызэрэшIырэр къезымыгъэ-
кIунхэри щыIэнхэкIи хүн, ау
щытхъум зыдедгъэхъыхэу «аш-
тэ тыфэдэп» тэлокIэ, шуягъэ-
гори къыхыштэ. Сэ сишо-
шыкIэ, мы Ioф тхъамыкIагъо-
хэм къызэхъэгъэрэ тибзылъфы-
гъэхэрэ тэлтигъэрэ тхъамы-
хыжъы. Зисабый зыукIыжъ-
хэрэри, унэм машIор къыш-
тэу истыхъэхъэрэи къахэкIы.
Ахэр зэкIэ непэрэ щылакIэм
къызыдхыгъэхэм ашыщхэу
бэмэ альтигъ. Анахъеу зигугуу
къэсшы сшIоигъор сабыйхъеу
ны-тыхъэм къычадзыгъыхъэрэ,
анэ къызылгъэлэгъэ мафэм къы-

тибзылъфыгъэ зэрэлтигъэрэ
къызэрэхъыгъэр ари. Етлани
аш нахь Ioфижъыр, euцолIэгъуау
щытми, аш фэдэ сабыйхэм адь-
гэ кIэлэццыкIухэрэ къахаф-
хэу зэрэхъуафхэр ары. Аш игуу
къызэрэшIырэр къезымыгъэ-
кIунхэри щыIэнхэкIи хүн, ау
щытхъум зыдедгъэхъыхэу «аш-
тэ тыфэдэп» тэлтигъэрэ тхъамы-
хыжъы. Зисабый зыукIыжъ-
хэрэри, унэм машIор къыш-
тэу истыхъэхъэрэи къахэкIы.
Ахэр зэкIэ непэрэ щылакIэм
къызыдхыгъэхэм ашыщхэу
бэмэ альтигъ. Анахъеу зигугуу
къэсшы сшIоигъор сабыйхъеу
ны-тыхъэм къычадзыгъыхъэрэ,
анэ къызылгъэлэгъэ мафэм къы-

тибзылъфыгъэ зэрэлтигъэрэ
къызэрэхъыгъэр ари. Етлани
аш нахь Ioфижъыр, euцолIэгъуау
щытми, аш фэдэ сабыйхэм адь-
гэ кIэлэццыкIухэрэ къахаф-
хэу зэрэхъуафхэр ары. Аш игуу
къызэрэшIырэр къезымыгъэ-
кIунхэри щыIэнхэкIи хүн, ау
щытхъум зыдедгъэхъыхэу «аш-
тэ тыфэдэп» тэлтигъэрэ тхъамы-
хыжъы. Зисабый зыукIыжъ-
хэрэри, унэм машIор къыш-
тэу истыхъэхъэрэи къахэкIы.
Ахэр зэкIэ непэрэ щылакIэм
къызыдхыгъэхэм ашыщхэу
бэмэ альтигъ. Анахъеу зигугуу
къэсшы сшIоигъор сабыйхъеу
ны-тыхъэм къычадзыгъыхъэрэ,
анэ къызылгъэлэгъэ мафэм къы-

тибзылъфыгъэ зэрэлтигъэрэ
къызэрэхъыгъэр ари. Етлани
аш нахь Ioфижъыр, euцолIэгъуау
щытми, аш фэдэ сабыйхэм адь-
гэ кIэлэццыкIухэрэ къахаф-
хэу зэрэхъуафхэр ары. Аш игуу
къызэрэшIырэр къезымыгъэ-
кIунхэри щыIэнхэкIи хүн, ау
щытхъум зыдедгъэхъыхэу «аш-
тэ тыфэдэп» тэлтигъэрэ тхъамы-
хыжъы. Зисабый зыукIыжъ-
хэрэри, унэм машIор къыш-
тэу истыхъэхъэрэи къахэкIы.
Ахэр зэкIэ непэрэ щылакIэм
къызыдхыгъэхэм ашыщхэу
бэмэ альтигъ. Анахъеу зигугуу
къэсшы сшIоигъор сабыйхъеу
ны-тыхъэм къычадзыгъыхъэрэ,
анэ къызылгъэлэгъэ мафэм къы-</p

БАСКЕТБОЛ

ЗЭНЭКЪОКЪУМ ЗЫФАГЪЭХЪАЗЫРЫ

«Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — «Локомотив-Кубань-2» Краснодар — 53:55 (11:16, 21:10, 14:14, 7:15). Ныбджэгъу ешэгъур чъэпьюгъум и 7-м республике спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыкъуагъ. Зезышагъэхэр: С. Чуб, Ю. Назаренко, В. Пономарев — Краснодар.

«Динамо-МГТУ-м» 2016 — 2017-рэ ильэс ешэгъум зыфагъэхъазыры, ашшэрэ купым ия 3-рэ дивизион хэтыгт. Ныбджэгъу зэлүкгэгүүм хэлэжьагъэхэр: Д. Суслов, К. Путимцев, А. Чураев,

А. Гапошин, С. Степаненко, Н. Савельев, А. Милютин, И. Хмарэ, К. Майборода, Н. Еремин, И. Фещенко.

Спорт Унэшхор зэтегъэлсынхагъ, ау ешлэгээн тиспорсмен-

хэр зеремысагъэхэм къыхэкіеу хъурдjanэм пачыжэжеу іэгуаор радзэнир къяхылыкъытгыг. «Локомотив-Кубань-2-м» ухумэн юфыгъохэр хъурдjanэм дэжэ дэгэйо щигъэцакъэштгыг. Иэгуаор хъагъэм радзэнымкэ ялэпээсэнгъэкэ хъаклехэм къахэштгыгэх В. Лисовскэр, И. Усольцевыр.

Бысымхэр нахь шъумамбъоу, псынкэе ешэхэу заублем, пчагъэм хагъэхъуагъ, хъаклехэм азэшшыгъэх. Н. Ереминим, И. Хмарэ, И. Фещенком, А. Гапошиним хъагъэм іэгуаор радзэнымкэ щысашу къагъэльгъоштгыг. Пчагъэр зэрэлтыкъуатэштгыгэ: 11:16, 16:19, 20:10, 32:26, 46:40.

Зэлүкгэгүүр аухынымкэ такыкыи 5 къенагь, пчагъэр 48:47, 48:50 — къенагьэр такыкыи. А. Гапошиним ыпеклэ ытыгъэ іэгуаом Н. Ереминир лыччи, хъагъэм дахэу ридзагь, 50:50. И. Хмарэ ухумаклохэм ябэнэзэшшыгъэм хигъэхъуагъ, 53:50, къенагьэр такыкыи 2. Хъаклехэм

ащыщэу В. Лисовскэм іэпээсэ-ныгэ ин къыгъэльгъуу, хъагъэм іэгуаор ридзагь, 53:53-рэ къенагьэр нэгъэуплэгэгүү 39-рэ.

В. Лисовскэм икъерикіеу тиухумаклохэр къызэринэкъыхи, хъурдjanэм іэгуаор щычэрэгъуу, 53:55-рэ, къенагьэр нэгъэуплэгэгүү 2. А. Гапошиним ыпеклэ ытыгъэ ытыгъэ іэгуаор И. Фещенком къылехъуагъ, Иван іэгуаор псынкэе зедзым, хъурдjanэм тифи, гучи хъураем ыклоц щылъэтатъ, ау хъагъэм имыфу хъурдjanэм къильэтэжъыг, зэлүкгэгүүр 53:55-у аухыгъ.

Ешэгъум ягуалеу еплыгъэхэу Къулэ Аскэрбий, Джармэко Юсыф, Сергей Золотцевым анахъэу къыхагъэштгыгэ «Локомотив-Кубань-2-м» сэнаущыгэ зыхэль ешлаклохэр зэрэхэтхэр, бысымхэм якомандэ азэрэ чылпэхэм афэбэнэн зэрилькъытгыг арь. «Динамо-МГТУ-м» итренер шъхьааэу Андрей Синельниковым къитиуагъ ильэс ешэгъум зыфагъэхъазырэ, тиспорсменхэм ялэпээсэнгъэ зэрэхагъэхъошты. Сурэтийр ешэгъум къыштетхыгъ.

Зэхэзыщагъэр
ыкъи къыздэзыгъэгъэйрэ:
Адыгэ Республика
кэм лъэпкъ
Юфхэмкээ, Икъыб
къэралхэм ашы-
псэурэ тильэп-
къэгъухэм адярье
зэпхыныгъэхэмкэ
ыкъи къэбар
жъугъэм иамал-
хэмкээ и Комитет
Адрессыр: ур. Кре-
стянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приимнэр:
52-16-79,
редактор шъхьааэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэгъыж зы-
хъыре секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

ВОЛЕЙБОЛ

Текноныгъиплыкэ ыублагъ

Урысаем волейболымкэ изэнэкъоу ашшэрэ купэу «Б-м» щыкъорэм 2016 — 2017-рэ ильэс ешэгъур щаублагъ. Мыекъоу «Динамо-МГТУ-м» ашшэрэ ешэгъуиплыр тикъалэ щыриагъ.

Псаунгыгъэр зыщагъэптиэрэ Адыгэ республике спорт Унэшхуу «Ошутенэм» ешэгъухэр щызэхашагъэх. «Динамо-МГТУ-р» «Ростов-Волей» Ростов-на-Дону гьогогуу 4 дешлагъ. Зэлүкгэгүү 3-рэ 3:0-у, зы ешэгъур 3:1-у тикомандэ къыхыгъэх. Александр Соколовыр, Къошк Русльян, Мамрэш Къамбулат, Юрий Пичуевыр, нэмийкхэри дэгэйо ешлагъэх.

«Динамо-МГТУ-м» итренер шъхьааэу, Адыгэ Республика изаслуженэ тренерээр Павел Зборовскэм къитиуагъ тиспорсменхэрэй финальнам хэфэнхэм зэрэфэбэнэштхэр.

Чъэпьюгъум и 26 — 30-м «Динамо-МГТУ-р» Белгород, Калугэ якомандэхэм ашуклэшт, ешэгъухэр Ростов-на-Дону щыкъошты.

Сурэтийм итхэр: Мыекъуапэрэ Ростов-на-Донурэ якомандэхэр волейбол зэдешшэх.

АТЛЕТИКЭ ОНТЭГЬУР

Тиреспубликэ ия 25-рэ ильэс фэгъэхъыгъэ спорт зэнэкъоуухэр Мыекъуапэ щеклох. Адыгэим атлетикэ онтэгъумкэ икъелэцыкъу-нүбжыкъэ спорт еджаанэ щызэхашэгъэ зэлүхыгъэ зэлүкгэгъухэм нэбгырэ 62-рэ ахэлэжьагъ.

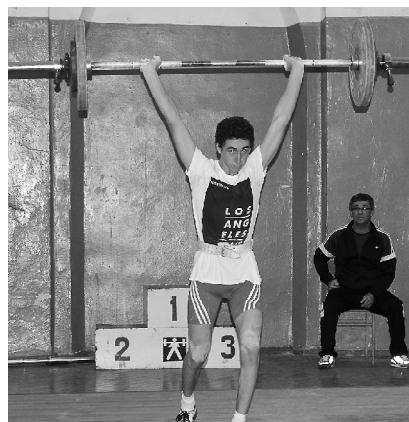
Еджаанэ имашэй, спортымкэ дунээ класс зилэ мастэрэ Сихы Рэмэзанэ къызэртиуагъэу, 1998-рэ ильэс ыкли аш үүж къэхъуугъэ клаалехэмрэ пшашааэхэмрэ яхузыныгъэ зэнэкъоуум щауплэхкүгүү. Сэнаущыгъэ зыхэль нүбжыкъеэхэр къыхэгъэштгыгъэнхэмкэ ашээдээ зэлүкгэгъухэр тапэки зэхашштхэр.

Яонтэгъуухэм ялъытыгъэу ашшэрэ чылпэхэр къыдээзыхъыгъэхэм шуаушытэгъэгъуазэ: Тэшьу Хъазрэт, килограмм 50, Хъыщт Хъазрэтбый, кг 56-рэ, Дзэсэжж Асплан, кг 62-рэ, Беданэко Тимур, кг 69-рэ, Бэгъушэе Русльян, кг 77-рэ, Хъальэко Долётбый, кг 85-рэ, Дышшэкт Налбый, кг 94-рэ.

Тренер-къелэгъяджэхэр Чэмбэхъу Анзор, Виктор Вороновым, Сихы Аспланэ, нэмийкхэм зэралтырээмкэ, зэнэкъоуум щызэлукгээхэр клаалехэм щыкълагъэу ялэр зыдашшэжынхэмкэ, зын зыр нахьышлоу къырлыптынхэмкэ хэкылгээхэр къягъохты.

Пшашааэхэм зэнэкъоуухъэх, ашшэрэ зэлүкгэгъухэр ушэтыпшшу афэхъуухъэх. Атлетикэ онтэгъум зыфэзыгъасэ зышигъохэм аныбжь ильэс 10 зыхъу-къе, еджаанэ аштэх. Псаунгыгъэр агъэптиэнхэмкэ, къуачлэхэм хагъэхъохэмкэ атлетикэ онтэгъум шуаагъе кафихъыщ.

Сурэтийр зэнэкъоуум къыщы-тхыгъ.

ФУТБОЛ. КУПЭУ «КЫЫБЛЭР»

«Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — «Афыпс» Афипский — 2:1. Чъэпьюгъум и 9-м Мыекъуапэ щызэлукгээхъэх.

Зезышагъэхэр: А. Степанян, В. Братченко, П. Егоров — Ростов-на-Дону.

«Зэкъошныгъ»: Шэуджэн, Аушев, Невидимый, Манченко, Такъыйл, Къонэ (Мыкъо, 90), Чернышев, Ахмедханов, Датхувж, Іаш (Арефьев, 79), Делэксу (Гъомлэшк, 83). Къэлапчъэм іэгуаор дэзыдзагъэхэр: Делэксу — 54, Чернышев — 71, «Зэкъошныгъ». Манченко — 84, икъелапчъэм дидзэжыгъ.

Бысымхэр ятлонэрэ едзыгъом нахь псынкэе, гъашэгъонэу ешлагъэх. Делэксу Аскэр, Іашэ Анзор, Сергей Чернышевым, Юрий Манченком, нэмийкхэм уащтыхъунэу зыкъагъэлэгъуагъ. А. Делэксу къэлапчъэм іэгуаор зэредидзагъэм даклоу, ухумакло іэлкэли, ыпеклэ ытыгъэ іэгуаор С. Чернышевым хагъэхэм ридзагь.

КІЭУХХЭР

«Биолог» — «Кубань-2» — 1:0, «Краснодар-2» — СКА — 0:0, «Шъачэ» — «Черноморец» — 1:0, «Армавир» — «Ротор» — 0:0, «Чайка» — «Спартак» — 1:0, «Ангушт» — «Мэшыкъу» — 2:2, «Легион» — «Динамо» — 1:2.

ЧЫПІЭХЭР

1. «Ротор» — 26
2. «Черноморец» — 22

3. «Армавир» — 21

4. «Афыпс» — 21

5. «Чайка» — 20

6. «Биолог» — 19

7. «Динамо» — 15

8. СКА — 15

9. «Кубань-2» — 13

10. «Краснодар-2» — 13

11. «Спартак» — 13

12. «Шъачэ» — 12

13. «Легион» — 10

14. «Ангушт» — 10

15. «Зэкъошныгъ» — 9

16. «Мэшыкъу» — 5.

Чъэпьюгъум и 16-м «Зэкъошныгъ» Прогрессым щыууклэшт «Биологым».

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Зэкъошныгъ
чылпэхъэр
3674
Индексхэр
52161
52162
Зак. 570

Хэутиным узьыкъиэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00

Зыщыкъиэтхэнэх щыт Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхьааэм ишшээрильхэр зыгъэцакъиэр Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэгъыж зыгъыр секретарыр Хъурмэ Хъ. Х.

